



**دیابت بارداری یک نوع از بیماری دیابت است که در طی دوران بارداری در زنان بروز می کند و معمولاً بعد از تولد نوزاد برطرف می شود. علائم دیابت بارداری شبیه علائم بقیه انواع دیابت است.**

در طی عمل هضم غذاها در دستگاه گوارش، کربوهیدرات ها به گلوکز تبدیل می شوند. گلوکز وارد جریان خون می شود و توسط هورمونی به نام انسولین که از لوزالمعده ترشح می شود، به داخل سلول های بدن منتقل می شود تا بسوزد و انرژی تولید کند.

### **اما چرا در حاملگی چنین اتفاقی رخ می دهد؟**

در طی حاملگی، هورمون ها استفاده از انسولین را برای بدن سخت می کنند و از این رو لوزالمعده باید انسولین بیشتری تولید کند. در بیشتر زنان حامله این مسئله مشکلی ایجاد نمی کند و پانکراس انسولین بیشتری ترشح می کند. ولی در صورتیکه پانکراس نتواند به اندازه لازم انسولین ترشح کند و سطح گلوکز در خون بالا رود دیابت حاملگی رخ می دهد. بیشتر زنان مبتلا به دیابت حاملگی بعد از تولد کودک بهبود می یابند. با این حال ابتلا به این بیماری احتمال ابتلا در حاملگی های بعدی و یا در آینده را افزایش می دهد.

### **علائم شایع دیابت بارداری:**

اگر هر یک از علائم زیر را در خودتان مشاهده کردید به پزشک مراجعه کنید تا آزمایش سنجش قند خون را برای شما بنویسد.

همچنین یک خانم باردار مبتلا به دیابت بارداری می تواند دچار عفونت قارچی پوست و یا واژن در شود.

تعداد کمی قارچ به طور طبیعی در ناحیه واژن وجود دارد. در دیابت بارداری، ترشحات واژن و ادرار حاوی گلوکز (قند) بیشتری هستند. در نتیجه قارچ های واژن، به عنوان غذا از گلوکز استفاده کرده و تکثیر پیدا می کنند.

### **۵- قند خون بالا**

زمانی که یک خانم باردار علامت قابل توجهی از دیابت بارداری را نشان ندهد و علائم آن شبیه علائم بارداری عادی باشند، انجام آزمایشات تشخیص دیابت بارداری، به عنوان بخشی از مراقبت های پیش از زایمان برای زنان در معرض خطر بین هفته های ۲۴ تا ۲۸ بارداری لازم است.

### **۶- تغییرات غیرعادی وزن**

یک خانم باردار به طور متوسط در سه ماهه دوم بارداری، نیم کیلوگرم وزن در هفته اضافه می کند، ولی اگر خیلی بیشتر وزن اضافه کرد، یا افزایش وزن او متوقف شد و یا وزنش کم شد، باید به پزشک متخصص خودش مراجعه کند.

### **۷- احساس خستگی**

اگر سلول های بدن نتوانند از هورمون انسولین استفاده کنند، در نتیجه گلوکز نمی تواند وارد سلول ها شود و میزان آن در خون بالا می رود در نتیجه بدن مجبور می شود برای تأمین انرژی مورد نیاز سلول ها، عضلات و ذخایر چربی بدن را بسوزاند. بنابراین زن باردار در اثر کاهش بافت ها و عضلات بدن دچار کاهش وزن و خستگی و بیحالی دائمی می شود، چون

### **۱- افزایش اشتها**

پرخوری از علائم دیابت بارداری است، ولی علی رغم آن زن باردار ممکن است دچار کاهش وزن شود.

### **۲- تشنگی زیاد**

چون بدن برای رقیق کردن گلوکز بالا در خون، آب و مایعات بیشتری طلب می کند.

### **۳- پرادراری**

مصرف زیاد مایعات در اثر تشنگی زیاد باعث می شود زن باردار ادرار زیادی از بدن دفع کند.

همچنین پرادراری یکی از علائم دیابت است، زیرا کلیه ها با افزایش حجم ادرار می خواهند قند اضافی را از خودشان دور کنند. این دفع زیاد ادرار با دفع متناوب مقادیر کم ادرار که طی بارداری شایع است متفاوت می باشد.

دادن آزمایش ادرار میزان بالای گلوکز را در ادرار مشخص می کند.

### **۴- عفونت ها**

زمانی که بیماری دیابت توانایی مبارزه بدن با عفونت ها را کم می کند، زن باردار دچار عفونت های مکرری در واژن و مثانه می شود.

دانشگاه علوم پزشکی تبریز



مرکز آموزشی و درمانی امام رضا (ع)

دفتر پرستاری بیمارستان



## دیابت در بارداری

تهیه کننده:

سهیلا فیلی اسکویی

مسئول آموزش به بیمار و سلامت همگانی

تابستان 96

می‌تواند منجر به زایمان دشوار شده و احتمال نیاز به عمل سزارین را زیادتر کند از سوی دیگر بدن جنین برای مقابله با قند بالا انسولین بیشتری ترشح می‌کند. پس از زایمان درحالی که منبع قند بالا یعنی خون مادر از نوزاد جدا شده اما میزان انسولین خون همچنان بالاست و این امر می‌تواند باعث افت قندخون نوزاد شود و زندگی و ادامه حیات او را دچار مخاطره کند.



دکتر  
www.dekgarm.com

## با آرزوی سلامتی برای شما بیماران

همراهان محترم

آدرس سایت بیمارستان

imamreza.tbzmed.ac.ir

این عمل باعث می‌شود بدن انرژی بیشتری مصرف کند.

## تحت نظر گرفتن جنین برای جلوگیری از عوارض دیابت حاملگی

بسته به شدت بیماری و اینکه مادر مشکلات دیگری در زمینه حاملگی دارد یا خیر، پزشک معالج ممکن است جنین را با دقت بیشتری در دو یا سه ماه آخر حاملگی تحت نظر بگیرد. پزشک به مادر آموزش خواهد داد که چگونه در سه ماهه سوم حاملگی تعداد دفعات حرکت جنین را بشمارد و در صورت برخورد با کاهش حرکت جنین بلافاصله وی را مطلع سازد. در صورتیکه قند خون کنترل نشود و یا بقدری بالا باشد که نیاز به انسولین وجود داشته باشد و یا مشکلات دیگری وجود داشته باشد، احتمال نیاز به کنترل قلب جنین با سونوگرافی دوره ای وجود دارد.

تغذیه نوزاد از طریق عبور خون مادر از بندناف تامین می‌شود. هنگامی که قند خون مادر بالا می‌رود، موجب بالا رفتن قند خون جنین هم می‌شود. به این ترتیب جنین انرژی بیشتری دریافت می‌کند که باعث افزایش ذخیره چربی و بالا رفتن وزن جنین می‌شود. این افزایش وزن